

**VERIFICATIEVERGADERING
IN HET FAILLISSEMENT VAN
BANCO DEL ORINOCO N.V. ("BdO")
zaaknummer CUR201903648**

Datum: 11 december 2023

Verslag van de curator mr. M.R.B. Gorsira

Wat er aan het faillissement vooraf ging

BdO is in september 1993 met bancaire activiteiten op Curaçao begonnen. Zij was een offshore bank met alleen Venezolaanse rekeninghouders die bij de bank voornamelijk USD deposito- en spaarrekeningen aanhielden. Voor sommige rekeninghouders beheerde BdO ook nog kleine obligatieportefeuilles. Op datum faillissement waren er circa 7.200 rekeninghouders bij de bank.

Voor buitenstaanders werden de (betalings)problemen bij BdO zo'n 2,5 tot 3 jaar voor het faillissement zichtbaar. In die periode zijn er door zeker meer dan 200 rekeninghouders procedures bij dit Gerecht tegen de bank aanhangig gemaakt, waarbij de rekeninghouders uitbetaling van hun bij de bank aangehouden tegoeden eisten. In al die procedures werd door BdO het verweer gevoerd dat er problemen waren met de correspondent banken en dat uitbetaling aan de betrokken rekeninghouder in strijd zou zijn met de anti-witwas compliance regels. En steeds weer opnieuw werd BdO met verwerping van haar verweren tot uitbetaling van de tegoeden aan de betrokken rekeninghouders veroordeeld.

Op datum faillissement bedroeg het totale tegoed van de rekeninghouders bij BdO circa USD 892 miljoen. Van dat tegoed heeft zich circa USD 826.243,- ter verificatie aangemeld. Ter dekking van deze verplichtingen zou er volgens BdO en haar aandeelhouder Cartera een obligatieportefeuille worden aangehouden en beheerd. Deze portefeuille zou volgens Cartera op datum faillissement een nominale waarde (*face value*) van circa USD 1,5 miljard hebben gehad. De portefeuille zou worden beheerd en bewaard door Welden Securities in Uruguay, later Paraguay, Vistra in Panama/Zwitserland en Farringdon Asset Management in Singapore.

Cartera heeft ook overzichten van de volgens haar in september 2019 aangehouden portefeuille verstrekt. Ook in april 2020 zijn overzichten per maart 2020 verstrekt. Volgens deze overzichten zou de portefeuille per maart 2020 een nominale waarde van rond de USD 1,25 miljard en een marktwaarde van circa USD 1,2 miljard hebben gehad. Inmiddels heeft Cartera in november 2023 nog een overzicht verstrekt van de per 30 september 2023 aangehouden portefeuille, die thans alleen nog bij Farringdon Asset Management in Singapore zou zijn ondergebracht. De nominale waarde zou per 30 september 2023 circa USD 1,35 miljard en de marktwaarde per die datum circa USD 1,06 miljard bedragen. Uitgaande van de marktwaarde zou er dus voldoende waarde zijn om alle crediteuren van BdO volledig te voldoen.

De discussie over aard en omvang van de obligatieportefeuille loopt als een rode draad door dit hele faillissement heen en is eigenlijk al jaren voor faillissement in 2016/2017 gestart, toen de toenmalige accountant KPMG vragen begon te stellen over het bestaan van de portefeuille en met name of deze portefeuille wel van BdO was en door haar beheerd en gecontroleerd werd en dus voor de beoordeling van haar solvabiliteit in de jaarrekening kon worden meegenomen. Vervolgens is ook de CBCS als toezichthouder bij deze discussie betrokken geraakt. Die heeft uiteindelijk geconstateerd dat de portefeuille niet van BdO was en dat BdO er in ieder geval geen enkele

zeggenschap over had. Bij deze constatering heeft de CBCS eind juli 2019 de bankvergunning van BdO ingetrokken wegens insolvabiliteit van BdO en heeft zij vervolgens het Gerecht verzocht de noodregeling van toepassing te verklaren op BdO.

Bij beslissing van 5 september 2019 heeft het Gerecht de noodregeling uitgesproken en heeft de CBCS het bestuur van BdO overgenomen. In de loop van september 2019 bleek het de CBCS dat het aanhouden van de noodregeling geen soelaas zou bieden en heeft zij eind september 2019 het faillissement van BdO aangevraagd. Dat faillissement is toen op 4 oktober 2019 uitgesproken met mijn benoeming tot curator.

Ontwikkelingen tijdens het faillissement

Al vrij snel na het uitspreken van het faillissement heeft BdO's aandeelhouder Cartera aangegeven dat zij het faillissement zou willen afwikkelen met een akkoord, waarbij alle BdO crediteuren volledig zouden worden voldaan. Om tot zo'n akkoord te komen, zou zij echter eerst met de curator tot afspraken willen komen over de wijze waarop tot het aanbieden van zo'n akkoord gekomen zou kunnen worden. Ik heb het hier over de befaamde MOU die uiteindelijk pas eind oktober van dit jaar door mij als BdO curator en de Cartera Groep is getekend. Dat die onderhandelingen over de MOU zo lang geduurd hebben, heeft meerdere redenen. Allereerst heeft het heel veel tijd gekost om de administratie in raadpleegbare vorm veilig te stellen en daar de weg in te vinden. Belangrijk is ook dat er de boedel al vrij snel tegen een tekort aan liquiditeiten aanliep en er al meer dan 2 jaar gewerkt moet worden zonder dat de faillissementskosten gedekt kunnen worden. Echter, de meeste vertraging was gelegen in meerdere *lock downs* wegens COVID en dat het vaak maanden kon duren, voordat er commentaar of input kwam van Cartera.

Ik heb tot ergens medio dit jaar gewacht met het nemen van verdere stappen in de afwikkeling van het faillissement, omdat Cartera bleef volhouden op een crediteurenakkoord te willen blijven aansturen enerzijds en zo'n akkoord ook de enige kans voor crediteuren zou zijn op gehele of gedeeltelijke voldoening van hun vorderingen anderzijds. Omdat het allemaal toch erg lang ging duren heb ik medio dit jaar besloten de ontstane impasse te doorbreken door een verificatievergadering te gaan houden. Hierdoor werd Cartera wel aangespoord om tijdig met een akkoordvoorstel te komen en daaraan voorafgaande een MOU met de boedel te sluiten. Die MOU is er eind oktober jl. ook gekomen.

Kort gezegd komen de belangrijkste afspraken uit de MOU hierop neer dat Cartera (i) de reeds gemaakte en nog niet voldane, alsook de in de toekomst nog te maken faillissementskosten zal voldoen, (ii) een crediteurenakkoord zal aanbieden, (iii) inzicht zal geven over de historische opbouw en het verloop van de volgens Cartera ten behoeve van BdO aangehouden obligatieportefeuille en (iv) totdat het akkoord is goedgekeurd en uitgevoerd, niet zonder medeweten of medewerking van de curator beheers- en beschikkingsdaden ten aanzien van de portefeuille zal verrichten. Verder heeft Cartera in de MOU ook verzekerd dat de obligatie portefeuille toereikend is om alle BdO crediteuren te voldoen en dat het aan te bieden akkoord zal zien op volledige voldoening van alle crediteuren op de wijze als in het -toen nog- aan te bieden akkoord aangegeven.

Het aangeboden crediteurenakkoord

Tot nu toe is Cartera alleen nog de afspraak omtrent de aanbidding van een crediteurenakkoord nagekomen. Daarover zal met het oog op artikel 136 Fb te zijner tijd na afwikkeling van de verificatie

van vorderingen in een wat mij betreft tot in de tweede helft van mei 2024 aangehouden verificatievergadering verder worden overlegd en gestemd.

Het is ook goed als dit aangeboden akkoord pas later, dat wil zeggen ergens in mei 2024 besproken en daarover gestemd wordt, omdat (i) de crediteuren maar kort de tijd hebben gehad om het voorstel te evalueren, (ii) Cartera nog de nodige toelichting op en onderbouwing moet geven van haar voorstel, (iii) er nu al de nodige verwarring en discussie bestaat over wie gemachtigd is om namens welke crediteur op te mogen treden en de oplossing hiervan de nodige tijd zal vergen en (iv) -wat mij betreft de belangrijkste reden- Cartera en de crediteuren, ook de nog te verifiëren crediteuren voldoende tijd moeten krijgen om over een definitief voorstel met elkaar in gesprek te gaan en te onderhandelen.

Dit te meer omdat er in een faillissement maar een (1) kans is om een akkoord aan te bieden en ik denk dat we die kans in dit faillissement met beide handen moeten aangrijpen, al was het maar omdat ik de kans aanzienlijk acht dat crediteuren helemaal niets zullen ontvangen als er geen akkoord tot stand mocht komen.

Alhoewel wat mij betreft nu nog niet direct aan de orde, wil ik als opstart voor een mogelijk nog met Cartera te voeren discussie toch kort al iets opmerken over het aangeboden akkoord of beter over wat ik er in mis.

Het eerste wat opvalt is dat niet wordt toegelicht dat en waarom geen van de weigeringsgronden voor homologatie genoemd in artikel 148 lid 2 Faillissementsbesluit hier van toepassing zouden zijn. Zo wordt niet aangegeven hoe en waarom nakoming van het aangeboden akkoord genoegzaam gewaarborgd zou zijn. Dit is met name ook belangrijk, omdat er in het voorgestelde akkoord voor mij als curator geen waarborgrol lijkt te zijn of is weggelegd. Daarnaast is in het aangeboden akkoord geen optie opgenomen, waarbij crediteuren rechtstreekse betaling van hun geverifieerde vordering in geld zouden kunnen tegemoet zien. Waarom deze optie niet is opgenomen, wordt niet toegelicht.

Voor wat betreft dit laatstgenoemde aspect wil ik nog meegeven dat er blijkens door Cartera aan mij verstrekte informatie over de portefeuille in de periode 23 december 2023 t/m 24 juni 2024 obligaties met een nominale waarde van totaal USD 217.109.700,- en in de periode 30 januari t/m 3 november 2025 nog eens obligaties met een nominale waarde van totaal USD 125.275.000,- zullen vervallen en met rente tot uitbetaling zullen komen. Mijn vraag aan Cartera zou dan zijn, waarom deze bedragen niet zouden kunnen worden gereserveerd voor de betaling van de crediteuren die op rechtstreekse voldoening van hun vordering in geld blijven staan en niet willen kiezen voor de thans in het akkoord aangeboden alternatieve 'betalings'opties.

Last but not least, zegt het aangeboden akkoord niets over de voldoening van de faillissementskosten, de boedelcrediteuren, de belastingschuld en de concurrente crediteuren niet zijnde rekeninghouders.

Ik laat deze discussie verder voor wat die is. Wat mij betreft moet die verder worden gevoerd voorafgaande aan de uitgestelde verificatievergadering waarin na afsluiting van de verificatie van vorderingen over het al dan niet geamendeerde of aangevulde akkoord gestemd gaat worden. Voorafgaande aan die stemming zullen de crediteurencommissie en ik ook ons advies geven over het alsdan ter stemming voorliggende akkoord.

De huidige toestand van de boedel

Aan dit verslag heb ik een overzicht gehecht van de toestand van de boedel (**bijlage**). Op de faillissementsrekening staat op dit moment nog maar ANG 33.083,58 (USD 18.586,28). Het totaal bedrag aan nog niet voldane, maar wel al vastgestelde faillissementskosten t/m 13 oktober 2023 bedraagt USD 480.379,36. Inclusief boedelschulden en exclusief nagekomen vorderingen bedraagt de totale uitstaande schuld van BdO op dit moment USD 806.745.826,81. En dan moeten ook nog de reeds vanaf 14 oktober 2023 reeds gemaakte en nog te maken faillissementskosten daarbij worden opgeteld. Al met al, een somber financieel beeld. Hopelijk gaat dat beeld met het door Cartera aangeboden akkoord verschuiven!

Voorstel tot benoeming definitieve crediteurencommissie

Er is al een voorlopige crediteurencommissie benoemd. Leden van deze voorlopige commissie zijn mr. Mirto Murray namens de Cartera Groep, de heer Herminio Nieto, advocaat te Venezuela en vertegenwoordiger van een groep BdO crediteuren en de heer Rafael Moscarella als vertegenwoordiger van BdO crediteur AllBank in Panama. Ik zou de vergadering willen voorstellen om thans een definitieve crediteurencommissie te benoemen met hernieuwde aanstelling van de heren Nieto en Moscarella als leden. Het lijkt mij verder goed om een advocaat van Cartera er bij te benoemen. Dat geeft dan een formeel platform om over het finale door Cartera aan te bieden akkoord te onderhandelen. Ik zou dan als curator ook nog een sturende en bemiddelende rol kunnen vervullen.

Voorstel tot aanhouding van de verificatievergadering

Ik heb alle crediteuren al voorafgaande aan deze vergadering aangegeven dat er vandaag niet zal worden gestemd over het door Cartera aangeboden akkoord en dat ik wil voorstellen de verificatievergadering aan te willen houden voor de afwikkeling van de verificatie van vorderingen tot ergens in het tweede kwartaal van 2024 en direct na die afwikkeling conform artikel 136 Fb het dan ter stemming voorliggende akkoord te behandelen en daarover te stemmen.

Waarom ik het goed vind om het aangeboden akkoord niet nu al te behandelen, heb ik eerder al aangegeven. Wel is met het oog op artikel 136 Fb nog de vraag gerezen of de verificatievergadering en de behandeling van het akkoord wel zo lang zou kunnen worden aangehouden. Omdat de verificatie van vorderingen niet is afgewikkeld, is de behandeling van of stemming over het akkoord -nog- niet aan de orde, zo bepaald artikel 136 Fb. Verder heeft de Hoge Raad¹ al eerder uitgemaakt, dat een aanhouding en een latere heropening van diezelfde vergadering ter afwikkeling van de verificatie van vorderingen zonder meer kan.

Mijn verzoek aan de Rechter-Commissaris is dan ook om de vergadering te verdagen naar een datum in mei 2024 om alsdan de verificatie van vorderingen af te ronden en direct daarna vervolgens het aangeboden, al dan niet geamendeerde akkoord te behandelen en vervolgens ter stemming te brengen.

Annex – Overzicht toestand van de boedel

¹ Zie HR 28 november 2014 NJ 2015/123 met noot van Van Schilfgaarde.

Overzicht voorlopig erkende crediteuren Banco del Orinoco N.V. (09/12/2023)

				Aantal crediteuren
Boedelschulden				
Faillissementskosten tot en met 14 oktober 2023	USD	480,379.36	ANG	855,075.26
Centrale Bank van Curacao en Sint Maarten	USD	30,970.08	ANG	55,126.75
Huur	USD	37,516.85	ANG	66,780.00
Werknemers	USD	207,973.64	ANG	370,193.08
Totaal Boedelschulden	USD	756,839.94	ANG	1,347,175.09
Concurrente crediteuren				
Concurrente crediteuren geen rekeninghouders	USD	315,841.10	ANG	566,040.90
Concurrente crediteuren rekeninghouders voor 22 november 2023	USD	806,429,985.71	ANG	1,467,662,479.37
	USD	806,745,826.81	ANG	1,468,228,520.27
Totaal aantal rekeninghouders met een rekening				7201

Overzicht voorlopig betwiste crediteuren Banco del Orinoco N.V. (07/12/2023)

Preferente vorderingen				
Belastingdienst	USD	772,067.08	ANG	1,374,279.41
Betwiste concurrente crediteuren				
Concurrente crediteuren	USD	4,923,596.60	ANG	8,960,945.81
				62

Toestand van de boedelrekening

Inkomsten				
Verkoop goederen	USD	11,165.73	ANG	19,875.00
Andere inkomsten	USD	78,093.92	ANG	139,007.17
Closing account	USD	239,742.44	ANG	426,741.54
Kas	USD	43.00	ANG	76.54
Totale inkomsten	USD	329,045.08	ANG	585,700.25
Uitgaven				
Opslag administratie	USD	10,783.34	ANG	19,194.34
Betalingen kosten	USD	56.18	ANG	100.00
Betaling faillissementskosten (Curator)	USD	298,144.58	ANG	530,697.36
Invoice 01102020LM	USD	519.57	ANG	924.83
IT Kosten	USD	955.13	ANG	1,700.14
Totale uitgaven	USD	310,458.80	ANG	552,616.67
Inkomsten - uitgaven	USD	18,586.28	ANG	33,083.58